

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Poradnik dla projektodawców aplikujących o środki w ramach Poddziałania 9.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w 2012 roku w województwie dolnośląskim

---

Marzec 2012

Gender mainstreaming – Standard minimum

Jak wynika z dotychczas zdobytego przez Instytucje Pośredniczącą doświadczenia projektodawcom duży problem sprawia właściwe opisanie tzw. standardu minimum równości płci, który każdy wniosek o dofinansowanie musi spełniać, aby uzyskać pozytywną ocenę merytoryczną. Standard minimum ma formę listy sprawdzającej w Karcie Oceny Merytorycznej, która zawiera pytania, czy wniosek o dofinansowanie spełnia minimalne wymagania w zakresie przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn w projekcie. Zasada gender mainstreaming (równość płci) realizuje jedną z polityk horyzontalnych dotyczącą równości kobiet i mężczyzn. Jest to obowiązek prawny, zapisany w umowach wiążących wszystkie instytucje zaangażowane w realizację PO KL w Polsce. Strategia gender mainstreaming zakłada świadome i konsekwentne uwzględnianie problematyki płci na wszystkich etapach projektu. Równościowe rozwiązania w projektach mają pomóc w pełnej realizacji założeń PO KL związanych z wspieraniem rozwoju społecznego w Polsce. Szczegółowe informacje dotyczące prawidłowego wypełnienia wniosku o dofinansowanie z uwzględnieniem zasady gender mainstreaming znajdują się w Poradniku – *Zasada równości szans kobiet i mężczyzn w projektach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*.

PODDZIAŁANIE 9.1.2

Pytania przewidziane w standardzie minimum:

- 1. Czy projekt zawiera analizę sytuacji kobiet i mężczyzn dotyczącą obszaru interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu, która wskazuje na nierówności ze względu na płeć? (punkty 3.1 i 3.2 wniosku o dofinansowanie)**

Odpowiedź na pytanie jest pozytywna, jeżeli:

- w punkcie 3.1 oraz 3.2 wniosku o dofinansowanie projektodawca przeprowadzi analizę sytuacji kobiet i mężczyzn w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu, a następnie jej wyniki przedstawi w postaci danych jakościowych i/lub ilościowych odzwierciedlających sytuację kobiet i mężczyzn; poprzez **obszar interwencji** należy rozumieć obszary objęte wsparciem w ramach PO KL, np. edukacja, zatrudnienie, integracja społeczna, **natomiast zasięg oddziaływania** projektu odnosi się do przestrzeni, której projekt dotyczy, np. regionu, powiatu, kraju, instytucji itd.,
- wskazane wyżej dane ilościowe uwzględniają podział na wskaźniki dotyczące kobiet i mężczyzn,
- analiza przyczyn problemu, na który ma odpowiedzieć projekt, uwzględnia społeczno – kulturowe uwarunkowania sytuacji kobiet i mężczyzn,
- cele projektu określają adekwatnie i realistycznie liczbowy udział uczestników/uczestniczek projektu w danym obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu z podziałem na kobiety i mężczyzn,
- projekt identyfikuje i wspiera w szczególny sposób grupę znajdującą się w gorszym położeniu.

Analiza sytuacji kobiet i mężczyzn w projektach edukacyjnych to spojrzenie na edukację z perspektywy tego, w jaki sposób przygotowuje ona dziewczęta i chłopców (uczennice/uczniów) do pełnienia ról społecznych i zawodowych.

Należy pamiętać, że zróżnicowana liczba dziewcząt i chłopców w wieku szkolnym na terenie realizacji projektu nie jest nierównością płci, ale faktem demograficznym. Podane w analizie dane nie mają odniesienia do barier równości, jeżeli wszystkie dzieci i młodzież otrzymają tę samą ofertę edukacyjną. Celem projektodawcy nie jest zmiana istniejących proporcji. Liczby w podziale na płeć są ważne w przypadku, gdy wsparcie w ramach projektu kierowane jest tylko do części dzieci/młodzieży w danej szkole/placówce. W takiej sytuacji projekt powinien zakładać rekrutację zapewniającą udział uczniów i uczennic proporcjonalny do ich udziału w grupie wszystkich dzieci/młodzieży w placówce.

Analiza sytuacji kobiet i mężczyzn w projektach edukacyjnych polega więc na pokazaniu liczby dziewcząt i chłopców, którzy stanowią grupę docelową projektu oraz na odniesieniu się do istniejących barier równości w obszarze edukacji. Warto też pamiętać, że w projektach edukacyjnych należy przede wszystkim skupić się na zmniejszaniu barier równości przez osłabianie stereotypów płci i podejmowaniu dodatkowych „równościowych” działań, a w mniejszym stopniu zajmować liczbą chłopców i dziewcząt/uczniów i uczennic, którzy wezmą udział w projekcie.

W analizie sytuacji kobiet i mężczyzn w projektach edukacyjnych warto też zbadać sytuację i potrzeby rodziców dzieci i młodzieży uczęszczających do szkoły, np. w celu zorganizowania pracy szkoły w sposób odpowiadający na potrzeby pracujących rodziców i umożliwiający godzenie życia zawodowego z prywatnym. Przede wszystkim zasadne jest przeprowadzenie analizy pod kątem zaangażowania kobiet i mężczyzn w wychowanie dzieci/młodzieży oraz ich uczestnictwa w rozwiązywaniu problemów szkoły.

Wskazane jest zatem ujęcie w pkt. 3.1 i 3.2 wniosku o dofinansowanie zarówno danych ilościowych (np. liczba matek/ojców samotnie wychowujących dzieci), jak i jakościowych (np. powody słabego zaangażowania ojców w życie szkoły – jeżeli występuje). **Przy czym podanie liczby osób w podziale na płeć wyłącznie w tabeli w pkt. 3.2.1 wniosku, bez wskazania w części opisowej danych jakościowych i/lub ilościowych odzwierciedlających sytuację kobiet i mężczyzn, jest niewystarczające do uzyskania pozytywnej odpowiedzi na którekolwiek z pytań 1-3 standardu minimum. Ujęte w tabeli dane stanowią tylko część analizy.**

2. Czy analiza sytuacji kobiet i mężczyzn zawiera dane ilościowe, które wskazują na brak istniejących nierówności w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu? (punkty 3.1 i 3.2 wniosku o dofinansowanie)

Odpowiedź na pytanie jest pozytywna, jeżeli:

- projektodawca po przeprowadzeniu analizy i wskazaniu **danych ilościowych** dotyczących obszaru interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu w pkt. 3.1 oraz 3.2 wniosku o dofinansowanie stwierdza brak nierówności (nie można stwierdzić braku nierówności bez podania danych ilościowych w pkt. 3.1 oraz 3.2 wniosku o dofinansowanie).

Projektodawca może stwierdzić brak nierówności wyłącznie po przeprowadzeniu analizy i przedstawieniu danych ilościowych. Dane te muszą być bezpośrednio powiązane ze specyfiką i/lub zakresem oddziaływania projektu.

Jedną z grup docelowych w projektach stanowiących programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych w ramach Poddziałania 9.1.2, oprócz uczniów i uczennic, są m. in. szkoły/placówki oświatowe rozumiane jako instytucje i kadra pedagogiczna. W planowaniu projektów

edukacyjnych w szkołach, z perspektywy zasady równości szans kobiet i mężczyzn, należy uwzględnić przygotowanie nauczycieli i nauczycielek do prowadzenia zajęć w sposób niestereotypowy i równościowy. Nauczyciele i nauczycielki powinni być świadomi wpływu stereotypów na sposób prowadzenia zajęć i dobór materiałów edukacyjnych, powinni promować postawy szacunku dla odmienności i różnic, w aktywny sposób zachęcać dzieci i młodzież do przełamania stereotypów płci.

Planując objęcie nauczycieli szkoleniami mającymi na celu podniesienie jakości procesu edukacyjnego oraz przygotowującymi do prowadzenia zajęć w sposób niestereotypowy i równościowy, należy podać liczbę nauczycielek i nauczycieli, którzy wezmą udział w projekcie. Jeżeli wszyscy nauczyciele danej placówki lub wszyscy nauczyciele uczący danego przedmiotu zostaną przeszkoleni, to podane w analizie dane nie mają odniesienia do barier równości. Celem projektodawcy nie jest zmiana istniejących proporcji. Liczby w podziale na płeć są ważne w przypadku, gdy wsparcie w ramach projektu zostanie skierowane tylko do części nauczycieli. W takiej sytuacji projekt powinien zakładać rekrutację proporcjonalną do rozkładu płci.

Wskazane jest ujęcie w pkt. 3.1 i 3.2 wniosku o dofinansowanie zarówno danych ilościowych (np. liczba nauczycieli/nauczycielek objętych przygotowaniem do prowadzenia zajęć nowoczesnymi metodami nauczania), jak i jakościowych (np. stopień przygotowania nauczycieli/nauczycielek w zakresie nowoczesnych form nauczania oraz prowadzenia zajęć z uwzględnieniem zasady równości szans kobiet i mężczyzn).

Zatem w projektach w ramach Poddziałania 9.1.2 nie można mówić o nierówności płci w odniesieniu do dzieci, można natomiast wskazać nierówność w przedmiotowej kwestii wśród nauczycieli.

3. Czy użyte w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn dane w podziale na płeć dotyczą obszaru interwencji i zasięgu oddziaływania projektu? (punkty 3.1 i 3.2 wniosku o dofinansowanie)

Odpowiedź na pytanie jest pozytywna, jeżeli:

- dane podane w analizie przeprowadzonej w pkt. 3.1 oraz 3.2 wniosku o dofinansowanie są adekwatne do projektu, dotyczą zarówno problemów poruszanych w danym projekcie (obszaru interwencji), jak i zasięgu jego oddziaływania oraz odnoszą się do specyfiki grupy docelowej.

W punkcie tym ważne jest wskazanie danych związanych z celem projektu. Dane jakościowe i ilościowe podane w podziale na płeć, najbardziej zbliżone i dostępne, wskazane w analizie kobiet i mężczyzn, powinny dotyczyć jednocześnie zasięgu oddziaływania projektu i obszaru interwencji. Np. jeżeli wsparcie jest kierowane do szkół/placówek oświatowych prowadzących kształcenie ogólne z terenu województwa dolnośląskiego, to do analizy danych powinny zostać użyte dane dotyczące szkół/placówek oświatowych z terenu województwa dolnośląskiego.

4. Czy działania odpowiadają na nierówności ze względu na płeć istniejące w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu i/lub różnicują działania (formy wsparcia) dla kobiet i mężczyzn? (punkty 3,2, 3.3 i 3.4 wniosku o dofinansowanie)

Odpowiedź na pytanie jest pozytywna, jeżeli:

- działania (tematy/programy zajęć) przeciwdziałają stereotypom w postrzeganiu ról kobiet i mężczyzn (np. równościowy dobór pomocy dydaktycznych dla dzieci i młodzieży stwarzający alternatywę dla pomocy pogłębiających stereotypy),
- działania zapewniają udział osobom posiadającym mniejszą mobilność, większe obciążenie związane z opieką nad osobami zależnymi itp. (należy uwzględnić potrzeby matek/ojców samotnie wychowujących dzieci),
- działania są zróżnicowane ze względu na płeć (działania skierowane na równościową edukację mają dotyczyć w równym stopniu chłopców, jak i dziewcząt, jednak należy mieć na uwadze ich odmienne potrzeby i wrażliwość).

Zaplanowane działania powinny odpowiadać na nierówności i bariery zdiagnozowane w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn. Celem projektów edukacyjnych powinno być osłabienie istniejących barier równości poprzez m. in. przekazywanie niestereotypowej wiedzy oraz pokazanie szerokiego, niezależnego od płci, spektrum możliwych wyborów życiowych i drogi zawodowej. Podjęte w projekcie działania w aspekcie barier równości mają stanowić zapewnienie, że zarówno kobiety, jak i mężczyźni otrzymają wiedzę i umiejętności takiej samej jakości i w równym stopniu, niezależnie od stereotypów płci. Działania te mają też w konsekwencji sprzyjać kształtowaniu partnerskich relacji między płciami, opierających się na zasadzie wzajemnego szacunku, równych praw i obowiązków, wolności od przemocy.

Jeżeli w projekcie nie zdiagnozowano barier ze względu na płeć, zaplanowane w nim działania powinny zmierzać do przestrzegania zasady równości płci tak, aby na żadnym etapie realizacji projektu te bariery nie pojawiły się.

Minimalnym wymogiem do uzyskania pozytywnej odpowiedzi na pytanie dotyczące działań pod kątem równości szans płci jest wskazanie przynajmniej jednego działania odpowiadającego na nierówności ze względu na płeć lub jednego działania zróżnicowanego wobec kobiet i mężczyzn.

5. Czy rezultat(y) są podane w podziale na płeć i/lub wskazują jak projekt wpłynie na sytuację kobiet i mężczyzn w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu? (punkty 3.1 (w tym 3.1.2 i 3.1.3), 3.3 i 3.5 wniosku o dofinansowanie)

Odpowiedź na pytanie jest pozytywna, jeżeli:

- rezultaty wynikają z analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, są spójne z celami (celem głównym i celami szczegółowymi) oraz działaniami, jakie zaplanowano w kontekście równości szans kobiet i mężczyzn,
- rezultaty zostały przedstawione w sposób umożliwiający stwierdzenie, które z nich i w jakim stopniu dotyczą kobiet i mężczyzn (działania równościowe w obszarze edukacji szkolnej powinny przede wszystkim zmierzać do niwelowania stereotypów i segregacji. Rezultaty będą dotyczyły pośrednio chłopców i dziewcząt (mimo, że został stwierdzony brak nierówności).
- osiągnięcie zaplanowanych rezultatów przyczyni się do poprawy sytuacji kobiet i mężczyzn, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb grupy znajdującej się w gorszej sytuacji.

Rezultaty powinny wynikać z analizy sytuacji kobiet i mężczyzn oraz zaplanowanych działań w projekcie. Wykazanie braku nierówności w obszarze i/lub zasięgu oddziaływania projektu (punkt 3.1 oraz 3.2 wniosku o dofinansowanie) nie zwalnia projektodawcy od podania ilościowych

rezultatów w podziale na płeć. We wniosku o dofinansowanie projektu, w miarę możliwości, powinna również znaleźć się informacja, w jaki sposób rezultaty przyczyniają się do zmniejszenia istniejących w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu nierówności ze względu na płeć (dotyczy zarówno projektów kierujących wsparcie do osób, jak i instytucji).

Minimalnym wymogiem do uzyskania pozytywnej odpowiedzi na pytanie dotyczące rezultatów pod kątem równości szans płci jest podanie przynajmniej jednego rezultatu w podziale na płeć (pkt. 3.1.2 i 3.1.3 wniosku) i/lub wskazanie, w jaki sposób projekt wpłynie na sytuację kobiet i mężczyzn w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu (pkt. 3.5 wniosku).

6. Czy projekt wskazuje w jaki sposób zostanie zapewnione równościowe zarządzanie projektem? (punkt 3.7 wniosku o dofinansowanie)

Odpowiedź na pytanie jest pozytywna, jeżeli:

- organizacja wnioskodawcy lub partnerstwo posiada odpowiednią wiedzę dotyczącą problemu ze szczególnym uwzględnieniem problematyki równości płci, sytuacji kobiet i mężczyzn,
- projekt włącza przedstawicieli i przedstawicielki grup docelowych w planowanie, realizację i ewaluację projektu poprzez konsultacje, badanie ich potrzeb, włączenie w procesy decyzyjne,
- zasada równości szans przestrzegana jest na każdym etapie zarządzania (również monitoring, ewaluacja),
- w ramach projektu zaplanowano szkolenia kadry zarządzającej z równości szans przewidziano zakup książek, podręczników na temat równości szans kobiet i mężczyzn dla kadry zarządzającej.
- zaplanowano wprowadzenie elastycznych form lub godzin pracy zespołu projektowego, umożliwiających godzenie życia zawodowego z rodzinnym.

Wyrażenie jedynie deklaracji równościowego zarządzania projektem bez wskazania przynajmniej jednego działania, które potwierdzi jego równościowy charakter, jest niewystarczające do uzyskania pozytywnej odpowiedzi.

Standard minimum jest spełniony w przypadku uzyskania co najmniej 2 pozytywnych odpowiedzi z 6 przedstawionych powyżej.

Wyjątki, co do których nie stosuje się standardu minimum:

Wyjątki stanowią projekty o ograniczonej rekrutacji, która wynika z:

- a. **profilu działalności projektodawcy** (ograniczenia statutowe) - zapisy statutowe projektodawcy determinują grupę docelową projektu;
- b. **realizacji działań pozytywnych** (działania te pozwalają na wpłynięcie na niekorzystną sytuację danej płci w konkretnym obszarze interwencji i zasięgu oddziaływania projektu, a tym samym wyrównanie jej szans społecznych i zawodowych) - projektodawca po dokonaniu analizy, poprzedzającej przygotowanie projektu, stwierdza, że w danym obszarze należy wesprzeć wyłącznie jedną płeć, ponieważ widzi jej mniejsze szanse;

- c. **zamkniętej rekrutacji** (ze względu na zakres oddziaływania np. na terenie zakładu karnego) - projektodawca po dokonaniu analizy stwierdza, że w grupie są tylko przedstawiciele jednej płci. Nierealne jest objęcie wsparciem obu płci, ponieważ w danym obszarze nie występują.

Kluczowe zagadnienia związane z równością płci w ramach Poddziałania 9.1.2:

- grupy docelowe:

- Dzieci i młodzież w wieku szkolnym

Liczba dziewczynek i chłopców na danym terenie wynika z demografii. Projektodawca nie ma wpływu na te proporcje. Należy podać dane w podziale na płeć, ale jeśli wszystkie dzieci otrzymują tę samą ofertę edukacyjną, to celem projektodawcy nie jest zmiana istniejących proporcji. Liczby w podziale na płeć są ważne w przypadku, gdy wsparcie w ramach projektu kierowane jest tylko do części dzieci/młodzieży w szkole/placówce. W takiej sytuacji projekt powinien zakładać rekrutację proporcjonalną do rozkładu płci. Dlatego też zapisy we wniosku o dofinansowanie np. „Przy rekrutacji pierwszeństwo będą miały dziewczynki” są sprzeczne z zasadą równego traktowania.

W projektach edukacyjnych należy przede wszystkim skupić się na zmniejszaniu barier równości przez osłabianie stereotypów płci i podejmowanie dodatkowych działań „równościowych”, a w mniejszym stopniu zajmować liczbą dziewcząt i chłopców, którzy wezmą udział w projekcie.

- Szkoły, placówki oświatowe (instytucje, kadra) i ich organy prowadzące realizujące kształcenie ogólne

Jedną z grup docelowych projektów w ramach Poddziałania 9.1.2 jest szkoła/placówka oświatowa, a w jej ramach kadra pedagogiczna/nauczyciele i nauczycielki. Jeżeli wszyscy nauczyciele i nauczycielki danej placówki lub wszyscy nauczyciele i nauczycielki uczący objętego projektem przedmiotu zostaną objęci wsparciem, to podane dane nie mogą być analizą wskazującą na istniejące nierówności, nie mają odniesienia do barier równości. Liczby w podziale na płeć są istotne, gdy projekt przewiduje zawężoną rekrutację (np. udział nauczycieli i nauczycielek języka angielskiego proporcjonalny do ich liczebności w gronie nauczycieli uczących języka angielskiego w danej szkole/placówce oświatowej).

- przykłady działań służących do zrównania szans kobiet i mężczyzn:

- przygotowanie kadry pedagogicznej poprzez warsztaty przygotowujące do prowadzenia zajęć dot. przemocy rówieśniczej, rozmowy na temat trudnych emocji i konfliktów; warsztaty dot. sposobu prowadzenia zajęć oraz włączanie tematyki równości płci do lekcji i zajęć
- różnorodne formy edukacyjne (lekcje, konkursy, prezentacje, filmy) pokazujące, czym są stereotypy i w jak krzywdzący sposób mogą działać na kobiety i mężczyzn w życiu prywatnym i społecznym (np. lekcje oraz rozmowy z uczennicami i uczniami na temat postaci kobiecych i męskich występujących w omawianych lekturach, a także szeroko pojętej literaturze pięknej, cechy ich charakteru, działania jakie podejmują, wybory przed jakimi stają, relacje między kobietami i mężczyznami, zakończone dyskusją i refleksją), realizacja zajęć, które nie utrwalają stereotypów na temat kobiet i mężczyzn, dziewcząt i chłopców, lecz je przełamują (np. włączenie w równym stopniu dziewcząt i chłopców do

każdego rodzaju zajęć: komputery, matematyka, języki obce, zajęcia sportowe, prace techniczne, podstawy gotowania, przedmioty humanistyczne). Warto zachęcać też dziewczęta i chłopców do podejmowania obowiązków i zadań, które od dziewcząt będą wymagały siły fizycznej i odwagi, od chłopców zaś odpowiedzialności i empatii

- zajęcia, podczas których prezentowane są ważne w życiu społecznym, politycznym i gospodarczym kobiety
  - organizacja spotkań dzieci i młodzieży z przedstawicielami różnych zawodów (np. policjantami, lekarzami) tak, aby poznawały w danej roli zarówno kobiety, jak i mężczyzn
  - zajęcia pokazujące różnicowanie społeczne i jednocześnie promujących różnorodność jako wartość, a szacunek wobec innych i równe traktowanie jako podstawowe zasady (np. dodatkowa lekcja czy warsztat na temat stereotypów, pokazująca, że dziewczęta mogą zostać uczonymi i być bardzo dobre w matematyce, fizyce itd., chłopcy zaś być w przyszłości opiekunami, czy nauczycielami)
  - zajęcia poświęcone zagadnieniom równości płci i rozwiązywaniu problemów bez użycia przemocy (np. przekazujące umiejętność radzenia sobie z trudnymi uczuciami, dyskryminacją, wykluczeniem, uprzedzeniami, szykanowaniem w relacjach z rówieśnikami/rówieśnicami)
  - zajęcia dotyczące języka, uwrażliwiające na formy męskie i żeńskie nazw zawodów; wykorzystujące przysłowia odnoszące się do kobiet i mężczyzn
  - zaangażowanie rodziców obu płci w życie szkoły, ze szczególnym zwróceniem uwagi i wsparciem dla zaangażowania ojców i opiekunów; spotkania i warsztaty dla matek/opiekunek i ojców/opiekunów dot. stereotypów i potrzeby zwrócenia uwagi na osłabianie istniejących barier i stereotypów w wychowaniu dzieci
  - zorganizowanie pracy szkoły w sposób odpowiadający na potrzeby pracujących rodziców i umożliwiający godzenie życia zawodowego z prywatnym (szczególnie istotne w przypadku rodziców samotnie wychowujących dzieci, a są to przede wszystkim kobiety)
- Zasada równości szans kobiet i mężczyzn w zarządzaniu projektem:
- wzmocnienie kompetencji zespołu w stosowaniu zasady równości szans w obszarze realizacji projektu (np. warsztaty uwrażliwiające, konsultacje eksperckie),
  - zapewnienie możliwości elastycznego czasu pracy,
  - określenie obowiązków związanych z realizacją zasady równości szans kobiet i mężczyzn w projekcie (np. zbieranie danych o uczestnikach, monitorowanie wskaźników i sprawozdawczość w podziale na płeć, przygotowywanie materiałów informacyjnych z uwzględnieniem problematyki równościowej),
  - włączenie do projektu osób lub organizacji posiadających wiedzę i doświadczenie w prowadzeniu działań z zachowaniem zasady równości szans,
  - zapewnienie udziału kobiet i mężczyzn w procesie podejmowania decyzji w projekcie (np. rady partnerskie, komisje rekrutacyjne).

Instrukcja do standardu minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn znajduje się w dokumencie pt. „*INSTRUKCJA wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI*” (1 stycznia 2012 r.).